

КАФЕДРА ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ ТВАРИННИЦТВА ІМЕНІ Б.П. ШАБЕЛЬНИКА

Кафедра заснована в 1966 році за наказом Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР. Засновником кафедри був Євсєєв М.К. – ректор тодішнього ХІМЕСГ. У той час вона мала назву кафедра «Механізація тваринницьких ферм».

Першими викладачами були доценти: Шабельник Б.П., Ворона Д.Д., Бабанських І.С., Троянов М.М., Загайко М.Г., Автухов І.В., Біложирова Т.П. та молоді тоді асистенти Сідашенко О.І., Ткаченко Д.І., Головка С.М.

Провідним організатором у становленні та розвитку наукової школи кафедри був другий її завідувач, на той час кандидат технічних наук, доцент, а згодом доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки – Шабельник Борис Петрович, який працював на цій посаді з 1968 по 1983 рік.

Цей період часу був значним для створення і розвитку кафедри. Були створені такі лабораторії: «Доїння корів», «Первинної обробки молока», «Приготування кормів», збудований і обладнаний необхідними машинами кормоцех «Маяк-6».

Шабельник Б.П.

Такі лабораторії дозволили більш тісно поєднати теорію і практику технологічних процесів виробництва продуктів тваринництва.

З цією метою створено філію кафедри при дослідному господарстві «Кутузівка» НВО «Племеліта» УААН. За цей час значно розширилась матеріальна база кафедри. Організована галузева науково-дослідницька лабораторія. Шабельником Б.П. була створена наукова школа з напрямку створення комплексу машин для збирання кормових коренеплодів. Кращі представники школи: Бойко І.Г., Юхін Г.П., Дзюба А.І., Грідасов В.І., Мартинів В.М., Нанка О.В., які плідно виконуючи науково-дослідну роботу, захистили кандидатські дисертації і поповнили викладацький склад кафедри.

Із 1983 року по 2005 рік кафедру очолював кандидат технічних наук, доцент Бойко Іван Григорович.

БОЙКО Іван Григорович
професор, канд. техн. наук

У цей період значно розширилась навчальна база, науково-дослідницька робота. З 2005 року Бойко І.Г. очолює більшість наукових розробок кафедри, одержав звання професора, а завідувачем кафедри став професор, академік Інженерної академії України, відмінник освіти України, кандидат технічних наук Науменко Олександр Артемович.

НАУМЕНКО
Олександр Артемович
директор навчально-наукового інституту технічного сервісу, завідувач кафедри, професор, академік Інженерної академії України

Науменко О.А. очолює кафедру з 2005 р., котра з 2009 року має назву «Технічні системи і технології тваринництва імені Б.П.Шабельника», до теперішнього часу.

У 1983 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня канд. техн. наук., у 1985 році присвоєно звання доцента, а в 2000 р. – звання професо-

ра. Нагороджений «Знаком Пошани» Міністерства сільського господарства і продовольства України. Відмінник освіти України, відмінник аграрної освіти України, відмінник технічної служби. З 2005 року завідувач кафедри, а з 2010р. – директор навчально-наукового інституту технічного сервісу.

Зараз кафедра має дві спеціалізовані лекційні аудиторії та сім спеціалізованих лабораторій для виконання лабораторних та практичних занять. У навчальному процесі використовується комп'ютерна техніка, мультимедійні проектори, кіноустановки, навчальне телебачення та відеотехніка.

ПЕТРУША Євген Захарович
професор, доктор сільськогосподарських наук

Петруша Євген Захарович – провідний вчений з питань технології виробництва молока та гігієни утримання молочної худоби.

Із 2000 року веде науково-педагогічну діяльність: завідувач кафедри механізації і проектування тваринницьких підприємств, професор кафедри технології переробки продукції тваринництва і технологічного сервісу Харківської державної зооветеринарної академії (2000-2004) та професор кафедри механізації тваринницьких ферм Харківського національного технічного університету сільського господарства (з 2005 р.), член спецради по захисту кандидатських і докторських дисертацій із спеціальності 06.02.04 – технологія виробництва продуктів тваринництва в Інституті тваринництва УААН.

За активну науково-виробничо-дослідну та навчально-виховну роботи

нагороджений медалями ВДНГ, медаллю «Ветеран праці», почесними грамотами. Опублікував більше 200 наукових праць, отримав 13 авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

ТРОЯНОВ Микола Микитович
Зам. директора ННІ
дистанційного і заочного
навчання, професор

У 1970 році поступив до аспірантури ХІМЕСГ і у 1974 році захистив кандидатську дисертацію. З 1973 року працює на кафедрі «Механізація тваринницьких ферм». З 1973 по 1976 рік обирався головою профспілкового комітету інституту. З 1976 по 2010 рік – декан факультету заочного навчання, проректор із заочного навчання. Нагороджений медалями «За доблесний труд», «За трудове отличие», почесними знаками «Відмінник освіти України», «Відмінник Аграрної Освіти» і орденом «Знак пошани».

НАНКА Олександр Володимирович
директор ННІ дистанційного і
заочного навчання, доцент, канд.
техн. наук

Захистив кандидатську дисертацію у 1993р., доцент із 1999р., обраний дійсним членом (академіком) Національної академії наук України екологічних технологій у 2003р. Нагороджений знаком «Відмінник технічної служби» у 2004р.

ГРІДАСОВ Валентин Ілліч
доцент, канд. техн. наук

Працює у ХІМЕСГ викладачем кафедри «Механізація тваринницьких ферм» з 1980р. У 1996 р. захистив кандидатську дисертацію, з 1997 року – доцент кафедри. Нагороджений медаллю за «Трудову доблесть» у 1970 р., орденом «Знак Пошани» у 1976 р. Із 2011р. він очолює Раду ветеранів ХНТУСГ.

ДЗЮБА Анатолій Іванович
доцент, канд. техн. наук

Із 1979 р. працює на кафедрі механізації тваринницьких ферм у ХІМЕСГ. У 1988 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня канд. техн. наук. У 1991 році йому присвоєно звання доцента.

ПОЛУПАНОВ Віктор Миколайович
доцент, канд. техн. наук

Із 1990р. працює викладачем кафедри МТФ. У 2003р. захистив кандидатську дисертацію. Із 2003 року – доцент кафедри «Механізація тваринницьких ферм».

ФІСЯЧЕНКО Олександр Іванович
старший викладач

Фісяченко Олександр Іванович у 1966 р. поступив до Харківського інституту механізації і електрифікації сільського господарства, після закінчення якого у 1971 році до сьогодні працює в університеті, старший викладач кафедри.

РУСАЛЬОВ Олександр Михайлович
доцент кафедри, канд. техн. наук

Закінчив ХІМЕСГ у 1983 р., залишився працювати на кафедрі, де і працює до цього часу. У 2010р. захистив дисертацію, з 2011р. – доцент кафедри технічних систем і технологій імені Б.П.Шабельника.

ЧИГРІН Олексій Андрійович
доцент кафедри, канд. техн. наук

У 1998 поступив до ХДТУСГ, закінчив у 2004 р. Із 2005 р. працював на кафедрі майстром виробничого навчання. У 2010р. захистив дисертацію, з 2011р. – доцент кафедри технічних систем і технологій імені Б.П.Шабельника.

КУЛЬБАБА

Сергій Володимирович
доцент кафедри, канд. с.-г. наук

Із 2007 року працював на кафедрі «Механізація тваринницьких ферм» старшим викладачем. Із 2011 р. — доцент кафедри «Технічні системи і технології тваринництва імені Б.П. Шабельника».

ПАЛІЙ Андрій Павлович
викладач

У 2010 році поступив на кафедру ТСТТ ім. Б.П. Шабельника, де і працює на посаді викладача.

ТЕСЛЮК
Євген В'ячеславович
завідувач лабораторії

Із 2009 р працює завідувачем лабораторії на кафедрі "технічні системи і технології тваринництва імені Б.П. Шабельника".

НАГОРНИЙ
Сергій Анатолійович
доцент кафедри, канд. с.-г. наук

У 2001 р. захистив кандидатську дисертацію. З 2006 р. працював старшим викладачем кафедри «Механізація тваринницьких ферм» З 2007р. - доцент кафедри.

САВОСТЬЯНОВА
Катерина Вікторівна

З 20 серпня 2005 р. працює на кафедрі асистентом. У 2010р. захистила дисертацію та одержала посаду викладача.

ІАСАВА Олена Борисівна
старший лаборант

ТІМЧУК Дмитро Сергійович
старший лаборант

СЕМЕНЦОВ Володимир Ілліч
старший викладач

Із 1986р. працював у ХІМЕСГ на посадах: майстра, прораба, головного інженера, зав. лаб. каф. ДМі ПТМ. асигент каф. МТФ. Захистив кандидатську дисертацію в 2008р. Працює ст. викладачем каф. ТСТТ. Директор центру ДІЗН.

МЕРІНЕЦЬ Наталія Анатоліївна
асистент

Із травня 2010 р. працювала на кафедрі ТСТТ імені Б.П. Шабельника лаборантом. З грудня 2010 р. — аспірант і за сумісництвом асистент.

ШАСТ Сергій Олександрович
Спеціаліст

ЗИМНА Інна Володимирівна
лаборант

Сьогодні кафедра налічує 16 викладачів, з яких 4 професори, 9 доцентів, 2 старших викладачі, 1 викладач, а також 3 аспіранта та 5 працівників обслуговуючого персоналу.

Викладачами кафедри проводяться заняття в усіх навчально-наукових інститутах ХНТУСГ для студентів I-VI курсів по дисциплінах: «Засоби механізації в тваринництві», «Машини та обладнання для тваринницьких ферм», «Машинвикористання у тваринництві», «Методи проектування с.-г. машин», «Механізація технологічних процесів», «Монтаж та обслуговування МОТ», «Процеси, основи конструювання і проектування с.-г. техніки», «Технологія виробництва продукції тваринництва»

Дослідницька робота колективу кафедри націлена на пошуки наукових принципів, технологічних та технічних

рішень ресурсозбереження при виробництві продуктів тваринництва. Співробітниками кафедри розроблені і виготовлені зразки машин та обладнання, які в різні часи експонувались на союзних та республіканських виставках і відзначені медалями і дипломами. У активі викладачів кафедри налічується більш 200 авторських свідоцтв та патентів на винаходи. Молоді вчені під керівництвом І.Г.Бойко були нагороджені за перемогу в номінації «Кращий винахідник року». У науково-дослідній роботі активну участь приймають студенти ННІ технічного сервісу та ННІ механотроніки та менеджменту.

Особливої уваги заслуговують науково-навчально-виробничі лабораторії: «Дослідження та вдосконалення робочих органів машин для тваринництва», «Визначення якості кормів та продукції тваринництва», «Обладнання для доїння та первинної обробки молока», «Обладнання для птахівництва» та «Обладнання для свинарства», а також комп'ютерний клас.

Основними методами навчання, які активізують учбовий процес, є ділові ігри, блочно-модульний метод навчання, рейтингова система контролю знань.

Професором Бойко І.Г. організовані заняття з поглибленим вивченням основ розрахунків робочих органів машин для тваринництва. Кафедра має комп'ютерний клас, який інтенсивно використовується при виконанні курсового та дипломного проектування, а частина дипломних проектів вико-

нується на матеріалах наукових досліджень студентів.

У лабораторії «Обладнання для птахівництва» студенти вивчають системи утримання птахів та обладнання, застосоване для кожної системи та способу утримання. Проводять лабораторні роботи з визначення продуктивності кормороздавача та нерівномірності роздачі корму.

У лабораторії «Обладнання для доїння корів та первинної обробки молока» розташовані фрагменти доїльних установок за типом АДМ та «Тандем» з маніпуляторами доїння, а також обладнання для первинної обробки молока. Студенти на практиці вивчають будову та принцип дії доїльних установок, доїльних апаратів, маніпуляторів доїння, пристроїв для охолодження, очистки та сепарації молока та ін.

Кафедра здійснює керівництво практикою студентів за кордоном: у Великобританії, Данії, Швейцарії, Австрії, Франції, Німеччині, Нідерландах, США та інших країнах.

Співробітники кафедри регулярно виступають із доповідями за результатами проведених досліджень на наукових конференціях міжнародного, республіканського й університетського рівнів.

Кафедра тісно підтримує наукові зв'язки з НДУ тваринництва, УААН, УМТ УААН, дослідним господарством «Кутувівка» УААН, ВАТИ «Насіннєве» Кегичівського району, багатьма навчальними закладами України, Росії і країн СНД.

Русальов О.М., к.т.н., доцент